

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Srodę kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów. 28. czerwca. Na wystawienie galicyjskiego korpusu ochotników wpłynęły następujące dalsze ofiary pieniężne z obwodu Przemyskiego, a mianowicie złożyli:

II. W powiecie Mościsk: W. Alexander hrabia Cetner, właściciel Mościsk 21 zł., ix. Jan Jakubowski, rz. k. proboszcz w Pniukucie 5 zł. 25 c., ix. Kwiciński, r. k. kooperator w Pniukucie 1 zł.; ix. Jan Niedzielski, r. k. kooperator w Mościskach 1 zł.; ix. Ant. Biegański, rz. k. wikaryusz w Mościskach 1 zł.; ix. Ludwik Kulczycki, proboszcz w Myślatyczach 5 zł.; Piotr Smarzewski, właściciel Mocerad 20 zł., mieszczenie w Mościskach: Marein Schütterer 2 zł. 10 c., Szymon Pawlik 15 c., Franciszek Haniszewski 2 zł., Jan Dropijowski 2 zł., Karol Hille 30 c., Karol Bredy 20 c.; Maxymilian Muszyński 1 zł. 5 c., Jakób Bzowski 3 zł. Maxymilian Kohn 2 zł., Eliasz Dychdalewicz 30 c., Paulina Polańska 1 zł., Stefan Rybacki, dzierżawca Bucowa 5 zł. 25 c., gminy: Balice 4 zł. 10 c., Pniukut 16 zł. 20 c., Pakość 5 zł. 10 c., Myślatycze 5 zł., żydowski kahał w Mościskach 40 zł.

III. W powiecie Sadowej Wiszni: ix. Jan Klecznik, rz. k. proboszcz w Milezycach 12 zł., Jo. Książę Radziwiłł, właściciel Niklowie 150 zł., żydowski kahał w Sadowej Wiszni 100 zł., Stefan Stankiewicz, właściciel Podlisk obligacyę indemnizacyjną na 100 zł., ix. Grzegorz Gudzio, rz. k. proboszcz w Wołczyszczowicach 5 zł., Hipolit Czajkowski, właściciel Dydiatycz 20 zł., Józef Dobiecki, zarządca Dydiatycz 5 zł., gmina Hołodówka z Kocierzynem 4 zł., Samuel Mahler, zarządca dóbr Twierdza 2 zł., Wicenty Gottlieb, właściciel Dolhomocisk 20 zł., Eugenia Dobrzańska, właścicielka Milatyna 15 zł., gminy Jaremków 1 zł., Michalewice 20 zł.

IV. W powiecie Jaworowskim: gmina miasta Jaworowa 1000 zł., kolonia Hartfeld 55 zł., gminy: Bruchnał 20 zł., Przyłbice 15 zł. 90 c., gminy kameralne: Rzeczyca 104 zł. 83³/₄ c., Tuczempy 52 zł. 25²/₄ c., Mużyłowice 1 zł. 43³/₄ c., Podluby 52 zł. 78¹/₂ c., Zbadyń 19 zł. 18¹/₂ c., Ozomla 63 zł. 82³/₄ c., Olszanica 83 zł. 10³/₄ c., Czernilawa 170 zł. 85¹/₂ c., Trościaniec 141 zł. 55³/₄ c., Jazów stary 116 zł. 37³/₄ c., Jazów nowy 70 zł. 59 c., Cetula 63 zł. 58 c., Wierzbiany 53 zł. 86²/₄ c., Laszki 8 zł. 71²/₄ c., Berdychów 13 zł. 10³/₄ c., Nowosiółki 36 zł. 50³/₄ c., Czarnokońce 12 zł. 61 c., Szkło 123 zł. 63³/₄ c., Załuże 119 zł. 11³/₄ c., Zawadów 119 zł. 34³/₄ c., Mołoszkowice 48 zł. 42³/₄ c., adjunkci: Tupee 10 zł., Mossor 20 zł., Haszczyc 1 zł., aktuarysze: Sołtyśk 20 zł., Malicki 1 zł., Oszołowicz 1 zł., kanceliści: Chodacki 1 zł., Kornicki 1 zł., Okuniewski 1 zł., Gołębiowski 1 zł., poborca podatkowy Weigel 10 zł., kontrolor podatkowy Horzynek 1 zł., oficyał podatkowy Kaszelewski 1 zł., praktykant Mięsowicz 1 zł., assekant Witoszyński 1 zł., woźny Stangel 5 zł., assessor Schmidt 2 zł., kasyer miejski Ilasiewicz 1 zł., sekretarz miejski Dziubiński 1 zł., pisarz gminy Borecki 1 zł., mieszczenie: Oselkiewicz 1 zł., Horklein 1 zł., Kachel 2 zł., Borecki 1 zł., Białostocki 1 zł., Gawlikowski 1 zł., Masiuk 1 zł., właściciel Leśniowie Salamon Klarman obligacyę indemnizacyjną na 200 zł. m. k. z 9 kuponami; ix. Felix Pniwski, honorowy kanonik, dziekan i łac. proboszcz w Jaworowie 30 zł.

Gmina Pietrycze, w obwodzie Złoczowskim obowiązała się po wieczne czasy na założenie regularnej szkoły parafialnej w Pietryczach wystawiony już budynek szkolny stosownie do zamiaru przyrzadzić, utrzymywać go zawsze w dobrym stanie, posprawić i dokupywać potrzebne porządki szkolne, dodawać na opał szkoły dwa niższo-austr. sęgi miękkiego drzewa i załatwiać po kolei zachodzącą przy szkole postugę.

Na wyposażenie przeznaczyła gmina kaźdoczesnemu nauczycielowi roczną kwotę 94 zł. 50 c. w. a. w gotówce i użytkowanie położonego przy szkole ogrodu, obejmującego 400 sążni kwadratowych, który gmina własnym kosztem ma zasadzić owocowymi drzewami.

Udowodniona temi składkami usilność ku rozszerzeniu elementarnej nauki ludu podaje niniejszem c. k. namiestnictwo z uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Łaski Cesarza Ferdynanda. — Wiadomości bieżące. — Wypadkiienne.)

Lwów, 2. lipca. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 15. czerwca przyjąć łaskawie do wiadomości, wyraz patriotyźma i wierności uczniów uniwersytetu lwowskiego, jak również alumnów łacińskiego i ruskiego seminaryum we Lwowie.

Lwów, 3. lipca. Ich Mość Cesarz Ferdynand i Cesarzowa Maria Anna raczyli wyznaczyć najłaskawiej zapomogę w kwocie 700 złotych austr. waluty, t. j. 400 zł. na zrestaurowanie greckokatolickiego kościoła filialnego w Dolinie, a 300 zł. austr. wal. na wzniesienie gr. kat. kościoła w Czertęzu w obwodzie Stryjskim; tutejszy metropolitalny konsystorz otrzymał powyż wyrażoną kwotę do dalszego przesłania jej na miejsce swego przeznaczenia.

Kraków, 1. lipca. W pobliżu tarnowskiego dworca na moście kolei żelaznej wydarzył się dnia 30. czerwca przypadek. Pociąg z batalionem z pułku Nugent wymknął się z szyn, ale na szczęście żaden z żołnierzy nie odniósł rany, tylko pomost został zgruchotany.

— Do lekarskiej służby w wojskowych szpitalach wstąpili z Krakowskiego okręgu administracyjnego:

Władysław Wierzbowski, Markus Kropp, Izak Schütz, Teodor Kotowicz, Saul Hand, Nachum Kibitz, Moritz Kürzer, Dem. Czopp, Hermann Zühr, Konstanty Zaworski, Sebastyan Moglewski i Szymon Gumpłowicz; z Bukowiny zaś wstąpili chirurdzy: Ludwik Süssmann i Mojżesz Schaffner.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Otrzymałiśmy z szanownej ręki następujące doniesienie:

Weronia, 26. czerwca 1859. Nasza armia rozpoczęła 23. b. m. na nowo działania zaczepne zajmując za rzeką Mincio silną pozycyę, która nazajutrz miała być tak uzupełniona, że wojska nasze mogły być 25go zupełnie przygotowane do przyjęcia albo nawet do ofiarowania bitwy. Główna kwaterya Jego ces. Mości była przeniesiona do Vallegio.

Ale nieprzyjaciel, który zapewne musiał dość wczesnie dowiedzieć się o naszych dyspozycyach, uprzedził ich dopełnienie i zaatakował już 24go o świcie nasz łańcuch forpocztowy. Wnet wysunięto z obu stron do boju znaczne masy wojska i walka stała się powszechną.

Nasza armia zajmowała następujące stanowiska: prawe skrzydło pod wodzą Fml. Benedeka opierała się o Peschiere; w centrum dowodził generał kawaleryi hr. Schlik, a lewe skrzydło tworzyła armia Fzm. hrabi Wimpffena.

Aż do godziny 12tej walczoneo z odmiennem powodzeniem i zwycięztwo zdawało się przechylać na naszą stronę. Fml. Benedek, chociaż miał przed sobą całą prawie armię piemontcką, postępował zwycięzko naprzód. Z równem szczęściem walczyło lewe skrzydło dotrzymując placu Francuzom aż do końca walki. Centrum jednakże musiało po wielogodzinnej zaciętej walce ustąpić przeważnemu nieprzyjacielowi, który wprowadzał ciągle świeże wojska do boju. Powstający w naszych szeregach ubytek niemógł być należycie zapełniany, ponieważ, jak już wspomnieliśmy, niebyły nasze dyspozycye jeszcze ukończone.

Przy takich stosunkach musiano nakazać pod wieczór powszechny odwrót.

Jego Mość Cesarz znajdował się pod Cavriano przez kilka godzin wśród najgwałtowniejszego ognia działowego. Osobista odwaga i zimna krew nieustraszonego Monarchy obudzały powszechne podziwienie i podnosiły także zapał walecznych wojsk naszych. Dopiero gdy nieprzyjaciel zaczynał coraz bliżej docierać, zdołały usilnie prosby generałów skłonić Najjaśniejszego Pana do ustąpienia z niebezpiecznego stanowiska, które dotąd wytrwale zajmował.

Obustronne straty zdają się być bardzo znaczne. Mianowicie miała nasza artylerya wyrzadzić nieprzyjacielowi okropną szkodę swemi trafieniami strzały.

Dokładny wykaz naszych strat w poległych i ranionych układają w tej chwili w głównej kwaterye podług raportów poszczególnych komendantów korpusowych, i wykaz ten przesłany będzie najkrótszą drogą do Wiednia.

He dotąd wiadomo, poległo z wyższych oficerów naszych 3 pułkowników, między tymi Książę Windischgrätz. Trzech generałów jest ranionych.

Ameryka.

(Neutralność Stanów.)

Litogr. kor. austriacka pisze: Rząd Stanów zjednoczonych oświadczył jak wiadomo, że pragnie w ciągu wojny zachować jak najściślejszą neutralność. Jak się dowiadujemy teraz z *Austrji*, donosi *New-Yorker Staatszeitung*, że amerykański poseł w Paryżu otrzymał instrukcje w tym duchu, że w razie zawikłania Niemczy w wojnę, nieścierpią Stany zjednoczone żadnej przerwy w zegludze hamburskich i bremeńskich paropływów pocztowych, jeśliby niewiozły kontrabandy wojennej. Francuski poseł w Nowym Yorku miał się zgodzić na to.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Wykaz obrotu handlowego. — Wiadomości bieżące.)

London, 28. czerwca. Książę Oporto był wczoraj w południe na audyencji u Królowy. Pierwszych dni przyszłego miesiąca zapewne opuści Anglię jako też Król Belgów i hrabia Flandryi, gdyż 4. lipca zamierza dwór zająć swoje zwyczajne mieszkanie letne w Osborne.

— Dnia 25go b. m. po południu była u Królowy w pałacu St. James recepcya, na której z wyjątkiem posła duńskiego znajdował się cały korpus dyplomatyczny.

— Tego samego dnia była u lorda Palmerstona wielka zabawa wieczorna, na której między innymi znajdował się książę Paweł Esterhazy. Lord Granville w izbie wyższej a lord Palmerston w izbie niższej wyjaśnia we czwartek politykę rządu względem spraw zewnętrznych i wewnętrznych.

— Temi dniami ogłoszono handlowy wykaz z upłynionego miesiąca. W porównaniu z miesiącem majem 1858 roku okazuje się pomnożenie wywozu o 221.096 funt. sztr., ale w stosunku do miesiąca maja 1857 roku okazuje się ubytek o 896.460 funt. sztr.

Wykaz z miesiąca maja wypadł zatem korzystniej niż w kwietniu bieżącego roku, co przypisać należy jedynie politycznym zamieszkom w Europie, gdyż obrót z Indjami, Chinami i zjednoczonymi państwami żadnych dotąd nie poniósł strat. Ogólna wartość angielskiego wywozu w pierwszych 5ciu miesiącach bieżącego roku wynosiła 52,337.268 funt. sztr., w 1858 roku zaś 43,226.671 funt. sztr. Przybytek wynosi 21 proc., a w porównaniu z upłynionym rokiem 4½ procent.

(Adres Palmerstona do wyborców w Tiverton.)

— Jej Mość Królowa powoławszy mnie zająć krzesło pierwszego lorda skarbu, opróżniło się miejsce moje w izbie niższej, a ja dopraszam się powtórnie zaszczytu zastępować was w parlamencie. Sądzę, że nie potrzebuję rozwodzić się w piśmie niniejszem nad tem, co mię zaufania waszego godnym czynić może. Właszcza że niedawno temu, jak miałem honor być między wami. Mam z polecenia Jej Mości Królowej złożyć ministerjum, i myślę, że mi się udało dokonać polecenia, jak tego zyczyć sobie mogą Królowa, parlament i kraj. Zamiarem tego nowo złożonego rządu będzie zachować dla kraju dobrodziejstwo pokoju, a użyć wszystkiego, ażeby pod wpływem moralnym Anglii pokój także na kontynencie został przywrócony. Rozważać się przytem mają i ustawy, jakby ulepszyć i uregulować zastępstwo ludu w parlamencie, i spodziewam się, że sprawa ta przeprowadzi się w sposób, że instytucje kraju się wzmocnią, przeto iż staną na szerszej i silniejszej podstawie.

Francya.

(Eskadra Oceanu. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 28. czerwca. Dziennik *Ocean* pisze z Brestu: Od niejakiego czasu mówią o tem głośno, że w porcie Brestu złożą eskadrę Oceanu. Utrzymują, że ta eskadra będzie się składać z sześciu okrętów liniowych i trzech lub czterech fregat, i że z Cherbourga połączą się okręta „St. Louis“, „Tourville“ i fregata „Souveraine“, a z Toulonu trzymasztowy okręt „Ville de Paris“. Z samego Brestu wychodzą liniowe okręta: „Duquesne“, „Tage“, „Wagram“, „Duguay-Trouin“ czyli „Turenne“, a nawet „Jean Bart“ i „Louis VIII.“, a przy nich jeszcze fregata „Ardeute“ i pływająca bateria „Congreve“.

Sekretaryat cesarskiej rady zdobyczy okrętowej ogłosił następujące obwieszczenie:

„Kupcy, którzy mają udział w zdobyczy zrobionej na marynarce austriackiej, wywiadują się codziennie u prezydenta cesarskiej rady zdobyczy okrętowej, jakich dowodów potrzebują na wydanie zdobyczy; takiemu postępowaniu nie można uczynić zadość: interesowanym w tej sprawie pozostawia się do woli, jakimi środkami i dowodami mają dowodzić praw swoich. Jeżeli sądzą, że w tej mierze niedostatecznie są zawiadomieni, tedy mogą się udać do adwokatów przy radzie państwa i sądzie kasacyjnym, gdyż tylko ci mogą występować przed radą zdobyczy morskiej. Paryż, 22go czerwca 1859.“

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Audyencya jenerała Goyon u Ojca św. — Przemowa Papieża.)

Z Genuy donoszą z 23go z. m. do dziennika *Times*, że w różnych szpitalach sardyńskich znajduje się do 25.000 chorych z armii związkowej.

Co do strat armii sprzymierzonych dnia 24go z. m. jest *Indépendance* według rozmaitych doniesień tego zdania, że Francuzi liczą poległych i rannych 8 do 10.000, nielicząc w to jeszcze strat wojsk sardyńskich.

Rzym, 21go czerwca. *Univers* donosi: „Zaledwie Ojciec święty wynurzył boleść swego serca w obec świętego kolegium nastąpiła audyencya jenerała Goyon. Pius IX. przyjął jenerała i sztab jego z godnością Monarchy, i powtórzył, co kilkakrotnie już powiedział: że wśród przygnębiających go smutków i niebezpieczeństw, jakimi zdaje się być otoczony kościół, pokłada ufność swoją we wszechnocy Boga! Dodał, że polega na słowie cesarskiem, i oczekuje spokojnie przyszłości. Dalej wspomniął Ojciec święty w krótkości zamachy rewolucyj z roku 1848, która oblegała go w jego pałacu, zgładziła jego ministra i sekretarza. Wtedy musiał on uchodzić, by oszczędzić swym nieprzyjaciołom zbrodni najokropniejszej ze wszystkich. Teraz jednakże, chociaż te same niebezpieczeństwa podnoszą głowę, chociaż opuszcza go wielu z poddanych, i żołnierze jego musieli się oddać, pozostaje on spokojnie wśród Francuzów, ufając słowu ich władcy i ich honorowi.“

Dziś w rocznicę swej koronacji przyjmował Ojciec święty znowu kolegium kardynałów. W przemowie swej wspomniął potrójną koronę, która gniecie jego skronie. „Jeżeli znajdujące się w niej drogocenne kamienie — mówił — przedstawiają wierność i miłość jego dzieci, tedy widząc jak się odrywają od niej i odpadają, musi uważać je za zwodnicza i krucha ozdoby. Istotnie, wiele katolików na świecie i we własnych jego państwach opuszcza go, i serce jego jest pełne gorczy i łez: ale kto łzy zasiewa, otrzyma plon radości. (Qui seminat in lacrymis, in exaltatione metent!) Wszakże ten dyadem, tak ciężki i bolesny dla skroni, jest także symbolem potęgi, której źródło jest na wysokości, i której zawziętość ludzka zaszkodzić nie może.“

Neapol, 21. czerwca. Do *Köln. Ztg.* piszą: Wczoraj przyjechał tu baron Brenier.

Angielski nadzwyczajny poseł Elliot opuszcza dziś nasze miasto. Udaje się do Marsylii oczekiwać tam nowego angielskiego posła przy neapolitańskim dworze sir Artura Magenis. Dla rozruchów w państwie kościelnym, wysłano wojska na granice.

Do *Times* telegrafują z Neapolu pod dniem 26go czerwca: „Dekretem wydanym wczoraj wieczór pozwolono 137 wychodźcom, i także wszystkim innym Sycylianom, którzy o to upraszają i przyrzekają posłuszeństwo wracać bezkarnie do kraju.“

Niemce.

(Czynności zgromadzenia związkowego. — Wypadki dzienne.)

Berlin, 27. czerwca. Pruski wniosek przedłożony przedwczoraj na posiedzeniu związkowego sejmu zawierał najprzód doniesienie o umobilizowaniu 6 korpusów pruskiej armii, ażeby na poparcie polityki Prus i dla zabezpieczenia potęgi Niemczy przejść do wystawienia armii. Do tego przyłączone są trzy następujące wnioski:

1) Nad wyższym Renem wystawić odpowiednio do dawniej oświadczonych życzeń związkowych rządów obserwacyjny korpus składający się z 7. i 8. korpusu związkowej armii, w ten sposób, ażeby stosownie do planu odpowiadał pruskiej armii nad Renem środkowym; oraz zezwolić na rozlokowanie pruskiej armii w krajach nie pruskich, i umówić się względem tego;

2) Komende obserwacyjnego korpusu nad wyższym Renem poruczyć koronie bawarskiej.

3) Ustanowić jednostajny tryb w zaopatrywaniu żywnością. Przygotowano też już wszystko, jakie w tej mierze stanąć mają ugody.

Pruski wniosek oddało związkowe zgromadzenie do wojskowego wydziału, który dzisiaj już zebrał się na posiedzenie.

Dokładna depesza okólnikowa zawiadomiła niemieckie rządy o pruskich zamiarach.

Frankfurt, 26go czerwca. Królewsko-pruski poseł przy związkowym sejmie baron Usedom przyjechał tu wczoraj przed południem. Zaraz po swoim przybyciu udał się na posiedzenie związkowego zgromadzenia o godzinie 12; i oznajmił, że pruski rząd nakazał umobilizować sześć korpusów armii: równocześnie przedłożył imieniem swego rządu wniosek względem utworzenia obserwacyjnego korpusu nad wyższym Renem. Obserwacyjny korpus składać się ma z pruskiej i obudwu korpusów związkowej armii Bawaryi, Württembergii, Badenu i Wielkiego Księstwa Hesenu, oraz z 3. i 8. korpusu armii związkowej.

Wiadomości nadesłane tu wczoraj z widowni boju we Włoszech o przedwczorajszej bitwie na prawym brzegu rzeki Mincio wielkie sprawiły wrażenie. Z boleścią a oraz z gniewem przyjęto że walecznej armii Austrii nie powiodło się w rozpoczętych krokach zaczepnych. Ten wypadek rozjątrzył jeszcze bardziej ludność, i przyczyni się, że głos niemieckiego ludu podniesie się tem gwałtowniej na sprawę wszelkiego nieszczęścia. Pola Włoch zbroczone krwią walecznych synów Austrii, są dla Niemczy upomnieniem do dawnych świetnych czasów.

(Nota ministra spraw zewnętrznych saskiego.)

Allgem. Ztg. zawiera w oryginalnym texcie francuskim notę, którą saski minister spraw zewnętrznych, baron Beust, przesał w odpowiedź na notę księcia Górczakowa posłowi saskiemu w Petersburgu, p. Koenneritz. Osnowa jej taka:

„Drezno, 15. czerwca. Książę Wołkoński odczytał mi depeszę, która J. O. książę Gorczakow przesłał mu dla wyjaśnienia stanowiska rządu cesarskiego w obec zajęć we Włoszech i wojny ztąd wynikłej, tudzież sposobu zapatrywania się gabinetu petersburskiego na stanowisko rządów niemieckich w obec tychże wypadków.

Rząd Króla pokładając zupełne zaufanie w szlachetnych i wzniosłych uczuciach J. M. Cesarza rosyjskiego, nie wątpi też o zyczliwym i słusznym usposobieniu rządu Jego cesarskiej Mości dla Niemcy i dla rozmaitych rządów związku niemieckiego; mogliśmy przeto ważne to oznajmienie przyjąć tylko z wdzięcznością i upraszam pana, byś chciał być tłumaczem uczuć tych u J. O. księcia Gorczakowa.

Sądzymy, że zdołamy najlepiej jeszcze złożyć rządowi cesarskiemu dowód szczerości tych uczuć, jeśli z równą otwartością odpowiemy na uczynione nam uwagi rozliczne.

Depesza J. O. księcia Gorczakowa dzieli się na dwie części osobne. Pierwsza część, odnosząca się do wypadków dawniejszych, rozpoznaje negocjacje, które poprzedziły rozpoczęcie kroków nieprzyjacielskich i wspomina o kongresie zaproponowanym przez Rosję dla zapobieżenia wojnie; druga część zajmująca się obecnością i przyszłością usiłuje przedewszystkiem wyrazić zdanie rządu cesarskiego o teraźniejszym zadaniu związku niemieckiego.

Co do części pierwszej, tedy J. O. książę Gorczakow zechce zapewne uwzględnić, te powody, które nas skłaniają do pewnej oględności przy rozbiórce tego przedmiotu. Również nie weźmie nam i tego za złe, że właśnie jeden z rządów niemieckich niepodzielał sadu surowego o postępowaniu rządu austriackiego, który według wykładu depeszy księcia Gorczakowa ma być sam jeden tylko odpowiedzialny za wszystkie nieszczęścia wynikające z wojny. Rząd królewski przyznał swego czasu wszelką słuszną usiłowanie gabinetu petersburskiego dla zapobieżenia wojnie europejskiej zapomocą kongresu. Lecz niepodobna nam bez zupełnego zaniebdania obowiązku bezstronności w obec rządu sprzymierzonego zatrzymywać się tylko przy nawiasowem niejako wspomnieniu o kongresie, który obejmuje pewien tylko zakres czasu i niektóre zdarzenia, a nie całość wypadków, co wojnę poprzedziły i ją sprowadziły, miasto coby nam wypadało dochodzić prawdziwej przyczyny tych zakłóceń, które skończyły się wojną. Również należy nam pamiętać i o tem, że rząd austriacki, który nie uczynił takiego, coby jego sąsiadom lub któremukolwiek mocarstwu europejskiemu mogło dać powód do podejrzliwości, był najprzód niepokojony w swobodnem wykonaniu swych praw udzielnosci, a następnie i zagrożony. Trudno nam jeszcze nie podzielać tego przekonania, że gdyby przedsięwzięcia takie, miasto natrafić na sympatye, doznały niewątpliwiej nagany od Europy, tedyby plaga wojny odwrócona została od ludzkości nawet jeszcze przed wytoczeniem kwestyi kongresowej.

Przystąpimy do obszerniejszego rozbioru kwestyi odnoszących się do stanowiska i postępowania rządów niemieckich. Mamy przy tem dopełnić wyraźnego zadania, i winniśmy J. O. księciu Gorczakowi szczerą podziękę za to, że nam podał sposobność do wyjaśnienia obcym rządowi niektórych wypadków i obeznania ich z tem, co się w Niemcy dzieje obecnie.

Depesza pana ministra spraw zagranicznych w Rosyi wyraża ubolewanie swe nad tem wzburzeniem umysłów, jakie się w niektórych częściach Niemcy objawia; wyraża też obawę, że wzruszenia te wynikły z nieporozumienia, a powodem do nieporozumienia tego mieni być usiłowanie niektórych państw należących do związku niemieckiego zajmowanie się szczególnie niebezpieczeństwem urojonem i wywołanie prawdziwego, zwłaszcza że nie tylko nieopierają się swoim namiętnościom, lecz nadto dają powód do ważnych zażaleń potężnemu państwu ościennemu właśnie w tej chwili, kiedy otrzymały przyjazne oświadczenia.

Zachodzi tu oczywiście nieporozumienie, lecz nienależy przypisywać je rządowi niemieckim.

J. O. książę Gorczakow przypomina nam dalej, że związek niemiecki jest wcale i wyłącznie kombinacją tylko odporną, zaczem gdyby związek dopuścić się miał kroku nieprzyjacielskiego przeciw Francyi, natenczas zwichnałby cel instytucyi swojej i zapoznał ducha traktatów, któremi istnienie jego zabezpieczono.

W tym względzie musimy zacząć od małego zastrzeżenia. Niewchodząc w to, jak dalece słowo „kombinacja“ da się zastosować do stowarzyszenia państw niepodległych, uznanego za nierozzerwane i liczącego w gronie swem dwa wielkie mocarstwa europejskie, niech nam wolno będzie przytoczyć, że związek niemiecki jest stosownie do swej organizacyi rzeczywiście przedewszystkiem właściwości odpornej, lecz nie można utrzymywać jakoby był kombinacją wyłącznie tylko odporną. Traktaty, na mocy których objęty został publicznem prawem europejskiem — przytaczam tu własne słowa J. O. księcia Gorczakowa — i któreto traktaty podpisała także i Rosya, przyznają mu prawo pokoju i wojny. Państwa niemieckie przestrzegały tego jak najściślej, by zachować te zasady kardynalne, jakimi się związek powoduje i od nich się nie oddalać; lecz właśnie z tej przyczyny mogą domagać się tego, by zasad rzeczonych nie nadwierzano.

Upraszamy J. O. księcia Gorczakowa, by zwrócić chciał uwagę swoją na to, że według zdania naszego nieidzie wcale o wypieranie się przedewszystkiem odpornej właściwości związku, ani o wykroczenie z zakresu odpornych dyspozycyi zawartych w prawach kardynalnych.

(D. n.)

Rosya.

(Wiadomości bieżące.)

Petersburg, 23go czerwca. Cesarz Jego Mość lustrował temi dniami Kronsztad. Wkrótce witani będą z powrotem Wielki Książę Konstanty z małżonką. Ich cesarzewiczowskie Moście opuścili już Mikołajew i na Moskwę jadą do Petersburga.

— Książę namiestnik Kaukazy i komandor kaukaskiej armii generał-adjutant Baryatynski właśnie przyjechał z Tyflidy, i niezwłocznie miał audyencyę u Cesarza. Podczas nieobecności zastępować go będzie prezydent administracyjnej rady Kaukazu generał-adjutant książę Orbeliani.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 30go czerwca. Na wodach dalmatyńskich powiększyła się flota nieprzyjacielska o 2 sardyńskie paropływy wojenne z wiceadmiralem. W Ragusa vecchia pojmała fregata francuska 4 okręta handlowe. Do małej zatoki Mosonta pod Ragusa wysłano kilka statków francuskich, by zabrały i uwiozły 3 statki rybackie i 1 goelet. Załoga schroniła się na ląd. Z trabakli zabranych pod Wenecyą puszczone 20 majtkówna wolność.

Londyn, 29go czerwca. Pan Cobden przybył tu dzisiaj i otrzymał zaraz zaproszenie lorda Palmerstona i lorda Russell.

Londyn, 1go lipca. Wczorajsze noce posiedzenie izby niższej lord Palmerston oznajmił złożenie gabinetu i upraszał parlament i kraj o zaufanie. O ile rozum ludzki osądzić może, niema Anglia powodu do udziału w wojnie; natomiast jest obowiązkiem jej utorować jak najrychlej zaszczytny pokój. Wniesienie bilu reformy w ciągu tej sesji jest niepodobne, a czy nastąpi sesja jesienna, niewiadomo jeszcze. W izbie wyższej wystąpił lord Granville prawie z taką samą przemową jak lord Palmerston, dodając, że Anglia może tylko wtedy używać swego wpływu medyatorskiego sama lub z innymi państwami, jeżeli okaże się nadzieja pomyślnego skutku. Lord Rutland obwiał lorda Russel o sympatye francuskie, książę Newcastle stawał w jego obronie. Lord Malmesbury bronil polityki przeszłego gabinetu, dowodząc, że opierała się na najściślejszej neutralności. Lord Stratford wytoczył 8. b. m. w izbie wyższej, a Elcho 12go w izbie niższej interpelacyę względem dokumentów błękitnej księgi w sprawie Włoch. — Pomimo wojny i znizienia podatku dochodowego, wypadły dochody kwartalne pomyślnie. — Pan Cobden nie zdecydował się jeszcze, czy ma przyjąć miejsce w gabinecie.

Marsylia, 28. czerwca. Podług listów z Rzymu z 25go czerwca zajęły papieskie wojska bez walki Ankone. Także Sinigaglia i Fano poddały się. Wszelkie inne wiadomości o przywróceniu władzy papieskiej w buntowniczych dystryktach są zawczesne.

Berna, 29. czerwca. Rada federacyjna wydała do agentów szwajcarskich we Włoszech okólnik, w którym protestuje przeciw nadawaniu rzymskim i neapolitańskim pułkom cudzozińskim nazwy „szwajcarskich“. Ajenci szwajcarscy są upoważnieni robić użytek z tego okólnika dla oświecenia opinii publicznej. Pospółstwa w Medyolanie znieważało tamtejszych Szwajcarów.

Berna, 30. czerwca. Rada federacyjna postanowiła w porozumieniu z mocarstwami wojującymi, odsyłać do ojezcyzny korpusy lub pojedynczych żołnierzy, szukających schronienia na ziemi szwajcarskiej, a to za przyrzeczeniem przynależnych rządów, że nie będą ich używać więcej w teraźniejszej wojnie. Broń i amunicya będą zatrzymane, i dopiero po ukończeniu wojny zwrócone koszta utrzymania maja by wynagrodzone Szwajcaryi. Paropływy na Lago maggiore oddane będą pod warunkiem, by nie używano ich więcej w zamiarach wojennych.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. lipca.

Hotel europejski: PP. Czajkowski Jan, z Bóbrki. — Pierzecha Ignacy, z Brzeżan. — Malezewski Jul., z Skwarzawy. — Wirski Wł., z Podhajec. — Obniski Józef, z Kijowa. — Kretzer Immertre Jan, c. k. major, z Czernowic.

Hotel Langa: Olewiński Lubin, c. k. porucznik, z Werony. — Helly Wik., c. k. podporucznik, z Krakowa.

Hotel angielski: Wiktor Tad., z Świrza. — Janocha Ant., z Stanisławowa. — Wnorowski Jan, z Stanisławowa. — Wolański Jan, z Dąbrowicy. — Barzykowski Mich., z Laszek górnych.

Dnia 3. lipca.

Hotel rosyjski: Krzysztofowicz Krzysztof, z Jarhorowa. — Jakubeny Jerzy, z Kopyczyniec. — Borowski Maciej, z Hurka. — Hr. Stadnicki Ignacy, z Krakowa. — Hr. Meciński Kazim., z Dukli. — Wasylewski Piotr, z Uhryna. Hotel Langa: Watek Fr., c. k. kapitan, z Wiednia.

Hotel angielski: Wiktor J. kób, z Woli senkowej.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. lipca.

PP. Skrzyszowski Józef, do Sewerynki. — Trzciński Piotr, do Żerawy. — Pokiziak Ant., do Muzyłowa. — Abrahamowicz Józef, do Trójcy. — Wiszniewski Piotr, do Strzelisk. — Falkowski Mich., do Glinowa. — Korytowski Fr., do Zaloziec. — Gottlieb Kw., do Dolhomocisk. — Glogowski Artur, do Zółkwi. — Komiszewscy Winc. i Hipolit, do Borszczowa. — Olechowski Jan, do Winiatyniec. — Ochocki Kalixt, do Białobóznicy. — Starzeński Jan, do Baranowa. — Żurakowski Jan, do Koniuszek. — Tworowski Józef, do Uwsia. — Mortefeld Józef, c. k. podporucznik, do Czernowic. — Ditrich Fr., c. k. kapitan, do Włoch. — Buczkowski Jerzy, c. k. rotm., do Drohowyża.

Dnia 3. lipca.

Lodyński Hieronim, do Milatyna. — Truskolawski Leon., do Płony. — Białobrzyski Stan., do Dziedziłowa. — Hr. Badeni Alexander, do Glinian. — Sobota Karol, do Podhorek. — Hr. Golejowski Adam, do Hryniowic. — Cywiński Zenon, do Telacza. — Barzykowski Michał, do Laszek górnych. — Wysocki Floryan, do Hrehorowa. — Wiktor Tadeusz, do Świrza. — Rudnicki Teodor, do Strzałek.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.75	+ 15.8°	83.8	wschodni sł.	pogoda
2. god. po poł.	326.93	+ 22.9°	51.1	" "	pochmurno
10. god. wiecz.	327.02	+ 18.2°	69.2	" "	"

Kurs lwowski.

Dnia 2. lipca.

		gotówka		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	46	6	54
Dukat cesarski	" "	6	49	6	57
Półimperyal zł. rosyjski	" "	11	13	11	33
Rubel srebrny rosyjski	" "	2	19	2	25
Talar pruski	" "	2	11	2	16
Polaki kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicji, listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	90	31	91	38
Galicyskie obligacje indemnizacyjne		64	93	65	64
5% Pożyczka narodowa		67	25	69	20

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i węgla

Dnia 2. lipca

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. —. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 70 75. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —. Z konwersji kuponów po 5% za 100 zł. —.

Metaliki po 5% za 100 zł. 64.—; po 4 1/2% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—; po 3% za 100 zł. —.—; po 2 1/2% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacje dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4 1/2% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —.—; po 2 1/2% za 100 zł. —.—; po 2 1/4% za 100 zł. —.—; po 2% za 100 zł. —.—; po 1 3/4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —.—; po 4 1/2% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. B. Krajów koronnych. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Krocacji i Sławonii —.—; Galicji —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcje. Banku narodowego sztuka 798 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 168.—; niższo-austr. towarzystwa eskomowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-póln.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyd'a w Tryeście po 500 złr. —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 121.—. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwerna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 138.60. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —.—. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 21 dni. Bukareszt za 100 piastrow włoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrow tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze —.—, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 1. lipca.

Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	57.50	58.—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	68.80	69.—
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 "	—	—
Metaliki po 5% za 100 zł.	62.60	63.—
dto. " 4 1/2% za 100 zł.	53.50	54.—
Przeznac. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	290.—	295.—
" 1839 " 100 "	102.—	102.50
" 1854 " 100 "	104.—	105.—
Renty Como po 42 lir. austr.	13.—	13.50

B. Krajów koronnych

Obligacje indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar
Niższej Austrii	90.—	91.—
Węgier	60.50	61.50
Banatu Temeskiego, Krocacji i Sławonii	59.—	60.—
Galicyi	62.50	63.—
Bukowiny	58.—	59.—
Siedmiogrodu	58.—	59.—
innych krajów koronnych	72.—	84.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—	—

Akcyje.

Banku narodowego sztuka	778.—	780.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr.	162.30	162.50

Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po

500 zł. mon. konw.	605.—	508.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1748.—	1750.—
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	246.50	247.—
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	121.50	122.50
Połud.-póln.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	115.—	117.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	105.—	107.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—	—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	362.—	364.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 "	150.—	169.—

Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	95.—	96.—
	10 " " 5% " 100 "	88.—	89.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	80.—	80.81
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.50	100.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	78.—	79.—

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	90.—	90.50
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	97.—	98.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	71.—	73.—
Salma 40 " "	38.—	39.—
Palfiego 40 " "	34.—	35.—
Clarego 40 " "	31.—	32.—
St. Genois 40 " "	35.—	36.—
Windischgrätz 20 " "	22.—	23.—
Waldsteina 20 " "	24.—	25.—
Koglewicza 10 " "	12.—	12.50

Na 3 miesiące.

Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	122.25	122.50
Frankfurt n. M., za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty	122.25	122.50
Hamburg za 100 marko banko 2 3/4%	106.75	107.—
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	140.80	141.—
Paryż, za 100 franków 3%	56.—	56.10

Kurs złota.

	pien.	6 zł.	6 zł.	6 zł.	6 zł.
Dukaty ces. mennicze	19	45	19	48	"
Korona	11	33	11	35	"
Napoleonodor	11	39	11	40	"
Rosyjski imperyal	11	39	11	40	"

KRONIKA.

Artykuły żywności ofiarowane dla pogorzalców w Brodach. (Dokończenie.) Ofiarowali WW.: Leopold Pöntenberg ze Lwowa 100 boch. chleba; Karol Hubicki z Nakwaszy 5 kor. grochu; Ignacy Płubacz z Rudy 8 boch. chleba i 2 gar. maki; gmina Wysocko 9 boch. chleba i 24 gar. kartofli; księża z Leszniowa 98 boch. chleba i 1 korz. fasoli; Leon Osterstetzer z Brodów 24 kor. grochu; księża z Łahodowa 11 boch. chleba, 4 gar. fasoli i 8 gar. grochu; Ch. Reissfeld z Brodów 4 korcy kartofli; hrabia Mier z Radziechowa 5 korcy kartofli; Fułiazkowskii z Radziwiłowa 426 bochenków chleba, 600 jaj, 2 korcy i 2 garcy krup; Schumsker z Dabna 1800 bochenków chleba, 15 korcy 16 garcy krup, 4 korcy fasoli i 4 pudy sianec; gmina Niemilow 22 bochenków chleba, 10 gar. fasoli 10 gar. grochu i 20 gar. kartofli; komisarz z Ponikwy 13 boch. chleba i 12 kor. kartofli; Radziejowski z Bitkowiec 10 kor. krup.; klasztor 2 kor. krup, 1 korz. grochu, i 2 kor. 16 gar. maki; gmina Suchodoly 1 korz. grochu i 1 korz. kartofli; gmina Czernica 15 boch. chleba, 8 gar. kartofli i 8 garcy grochu; gmina Berlin 15 boch. chleba 8 gar. fasoli, 3 gar. grochu, 1 korz. 29 gar. kartofli, 6 gar. prosa i 16 gar. hreczki; urząd gminny w Brodach 1 korz. maki, 1 korz. prosa, 3 kor. hreczki, 2 korce żyta i 1 korz. jeczmenia; W. Rieger w Brodach 74 boch. chleba; M. Margulies w Brodach 12 kor. grochu, 1 korz. hreczki, 1 korz. żyta i 1 wór żyta; gmina Podhorce 54 boch. chleba; gmina Łopatyn 22 boch. chleba, 10 gar. fasoli i 2 kor. kar-

tofi; państwo Topo ów 10 kor. grochu; gmina Zalóżce 53 boch. chleba, 1 korz 4 gar. grochu, 16 gar. kartofli, 8 gar. maki i 16 gar. hreczki; hrabia Kownacki z Suchowoli 11 korcy hreczki.

(Pożar.) W Uhrynowie w obwodzie zółkiewskim uderzył piorun 4go b m. w stajnię tutejszego właścianina Matwija W., i powstał pożar, który pomimo najusilniejszego ratunku zniszczył 15 chałup włościańskich, pomieszkanie nauczyciela wiejskiego, 450 meców rozmaitego zboża, 1 krowę, 20 owiec, kilka sztuk nierogacizny i drobiu i wszystkie sprzęty domowe. Szkodę obliczają na 6000 zł.

(Wyprawa Łu północnemu biegunowi.) Nową i szczególną podróż ku biegunowi północnemu podjęto teraz w Ameryce. P. Robert Kinnicott z Chicago wyruszył z tego miasta, chcąc łodem dostać się do wybrzeży morza podbiegunowego. Najprzód zamierza udać się do portu Garry nad Red-River, a stamtąd w towarzystwie agentów kompanii zatoki hudsonskiej puścić się ku stronom północnym. W saniach z uprzężą psami zwiedzi dolinę Saskatchewan, tadzież doliny Artabaski i cichy h rzek do wielkiego jeziora niwołniów, tak że na wiosnę roku 1860 może dostać się do brzegów rzeki Mackenzie. Przez lato tegoż roku zwiedzić będzie wybrzeża morza podbiegunowego, a roku następnego posunie podróż swa dalej. P. Kinnicott zamierza zbierać egzemplarze zwierząt i roślin strefy tutejszej.